

навчального процесу, пропонуючи теми дипломних і приймаючи участь в роботі екзаменаційних комісій, на яких студенти представляють результати своїх дипломних робіт і здають випускний іспит.

Перелік посилань:

1. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження : моніторинг, дослідж. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, О. І. Шарова. – К. : Таксон, 2014. – 144 с.
3. Ciechomski W. Systemowe uwarunkowania podnoszenia jakości kształcenia menedżerów / W. Ciechomski // Marketing i Rynek. – 2014. – № 8. – P. 214-223.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЧНІЙ КІБЕРНЕТИЦІ

***П.В. Барно**, здобувач вищої освіти*

Науковий керівник: С.А. Жваненко

Бердянський державний педагогічний університет

Наявність у системах структури та окремих елементів створює необхідність виявлення певних категорій, які належать цим системам і потребують наукового пояснення. Економічним системам необхідне вивчення їх загального стану та напрямків розвитку за допомогою моделювання, яке потребує системного підходу.

Вивченню та дослідженню системного підходу в економічній кібернетиці присвячували свої праці такі вітчизняні та зарубіжні вчені: О.Д. Шарапов, В.Д. Дербенцев, Д.С. Семьонов, Раселл Л. Аков, П. Чекленд, Д. Седон та інші. Проте дослідження системного підходу в економічній кібернетиці залишається актуальним, бо складність та різноманітність систем постійно зростає.

Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань системного підходу в економічній кібернетиці та використання методів аналізу та опису.

Системний підхід – це методологія розгляду різного роду комплексів як системи, що дозволяє глибше і краще осмислити їх сутність (структуру, принципи організації та інші особливості) для пошуку оптимальних шляхів і методів впливу на динамічний розвиток таких комплексів і побудова можливостей управління ними [1].

Системний підхід в економіці обумовлює використання математичних методів при моделюванні її перспектив. Однак його значення більш широке. Тому можна визначити системний підхід як всеосяжний комплексний підхід при вивченні будь-яких систем. Він передбачає всебічний облік специфічних характеристик відповідного об'єкту дослідження, який визначає його структуру, а отже, і організацію управління їм.

З цього можна зазначити, що системний підхід включає в себе:

- встановлення характеру взаємозв'язку елементів системи (підсистем) і каналів, по яких здійснюються зв'язки в межах системи;
- створення умов для узгодженого розвитку окремих елементів системи та досягнення тих загальних цілей, для реалізації яких вона призначена;
- створення механізму, що забезпечує це узгодження за рахунок функціонування окремих елементів системи;
- організаційну побудову органів управління, розробку методів і прийомів управління системою на основі їх моделювання.

Системний підхід до управління розвитком економічних систем набув найбільшого поширення в США і зараз використовується практично у всіх країнах світу. Він передбачає розгляд будь-якої організації як складної системи, що складається з різних підсистем (фірм, виробничих відділень, альянсів), функції яких залежать від поставлених перед кожною з підсистем цілей і завдань. Цим обумовлена класифікація підсистем, складових, організаційна структура системи [2].

Отже системний підхід – це наявність єдиної методологічної основи, яка визначає наявність особливого єдності системи із середовищем, що впливає на їх взаємодію між собою. У цьому випадку моделювання стану системи має дати інформаційну базу для прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності її функціонування в зовнішньому середовищі, як у цілому, так і по окремих елементах, що входять в неї. Експерименти з моделлю в цьому випадку повинні бути спрямовані на пошук можливостей вдосконалення управлінських рішень.

Усе вищесказане дозволяє зробити такі висновки.

1. Якщо ринковий об'єкт чи суб'єкт розглядати як систему, то його слід вивчати по емерджентним властивостям і факторів, що впливають на умови його функціонування.

2. Основу визначення проблем створення та функціонування економічної системи повинні становити системні дослідження і той математичний їх апарат і потенціал, який здатний виявляти найбільш об'єктивну і достовірну інформацію про наявність в ній певних тенденцій.

3. Якщо процес математичного аналізу і моделювання втілює в собі системний підхід, то він здатний не тільки привести дослідників до правильних і достовірним висновків, але і визначити оптимальні рішення для розвитку конкретної системи в майбутньому, навіть якщо це розвиток буде відбуватися в умовах невизначеної середовища.

Перелік посилань:

1. Шаранов О. Д. Економічна кібернетика [Електронний ресурс] / О. Д. Шаранов, В. Д. Дербенцев, Д. Є. Семьонов. – 2004. – Режим доступу до ресурсу : <http://buklib.net/books/21911/>

2. Лімонова Л. О. Системний підхід як методологічна основа дослідження, аналізу та моделювання [Електронний ресурс] / Л. О. Лімонова // ХНУРЕ. – 2010. – Режим доступу до ресурсу : https://dl.nure.ua/pluginfile.php/1167/mod_resource/content/1/content/preface1.html.

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

А.О. Ващишин, аспірант

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

Становлення та розвиток сучасних економічних систем характеризується зростанням ролі та значення інформаційних технологій, поширенням інноваційних рішень у всіх сферах господарської діяльності. З одного боку це обумовлено прискоренням ринкових транзакцій, а отже виникненням необхідності підвищення швидкості розробки та реалізації управлінських рішень. З іншого, слід говорити про якісно новий етап ускладнення економічних процесів внаслідок глобалізації ринків, що обумовлює необхідність опрацювання на рівні підприємства не тільки національної статистичної інформації, але й постійний моніторинг зовнішніх світових інформаційних джерел. Слід відзначити, що саме використання інформаційних технологій приватними особами створює ринок споживання інформаційних продуктів. Комп'ютерні та інші електронні технології сформували достатній базис для сучасного та подальшого розвитку. Якщо у 2005 році кількість користувачів комп'ютерною технікою становила приблизно 50 % від всього населення, то сьогодні значення цього показника наближається до 85 %. Найбільш динамічно рівень поширення комп'ютерних технологій зростає в таких регіонах світу: пострадянські країни, Азія та Африка. Фактично саме у цих регіонах відбувається процес постійного створення та інтенсивного розвитку ІТ стартапів, але разом з цим всі вони потім знаходять свою подальшу комерціалізацію в країнах Західної Європи чи Америки.

ІТ-галузь є одним найбільш високорозвинених і динамічних секторів національної економіки, основою чого слід вважати доступність і достатній рівень розвитку трудових ресурсів. Експорт ІТ послуг (розробка програмного забезпечення та інформаційні послуги) в Україні досягнув рівня 2,5-3,0 млрд. дол. в 2015-2016 роки. При цьому темпи зростання експорту фактично подвоїлися порівняно з попереднім аналогічним періодом. Слід відзначити, що ключовим регіональним сегментом споживання українських ІТ послуг виступають компанії США, частка яких у сукупному експорті сягнула близько 80 %. Отже, політична нестабільність в країні хоча й справляє значний вплив на розвиток національного ІТ сектору, але активність компаній продовжує зростати. Досить часто національні ІТ оператори перебазовують свій бізнес до країн Шенгенської зони – Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини та Литви [1].

З метою більш повного усвідомлення ролі та значення інформаційної інфраструктури у розвитку сучасного світу в цілому та України, зокрема, представимо додатково ключові аспекти:

1. Цифрова революція й інформаційні технології, у більш широкому контексті, призводять до зміни природи інноваційних процесів на всіх рівнях. Наукові дослідження і розробки, які вимагали раніше більше часу та ресурсів, демонструють тенденцію до прискорення та здешевлення, реалізуються на основі нових бізнес-моделей. Разом з цим, більшість виконавчих директорів компаній в усьому світі зосереджені на розвитку інноваційного потенціалу своїх компаній. Традиційні індикатори оцінки та аналізу інновацій, такі як кількість патентів, обсяги отриманих ліцензій, рівень присутності на спеціалізованих технологічних заходах тощо, характеризують тільки частково сучасні інновації.